

גיליון 294 • ערב שבת קדש פרשת מקאחנקה • כ"ז כסלו תשע"ח

ענין בפרשה

לחשב מסלול מחדש

- חלק שני -

ובלכתה בדרך

אבא/אמא: בשבוע שעבר למדנו כי הדרך לקיים את כל מצוות השם מתוך רגש של אהבה, מרכבת משתי דרכים: "קצרה וארכה" ו"ארכה וקצרה".

הדרך הקצרה היא "בלבבה" - להתמקד באמונת השם שכבר נמצאת בלבנו של כל יהודי. זו אמונה פשוטה ותמימה, שאנחנו לא צריכים להוכיח או להסביר בשביל להגיע אליה. היא כבר בתוכנו.

אבל זה נחשב ל"דרך קצרה וארכה". יש בה מעלה [שהיא "קצרה" - א. נמצאת בתוכנו וקרובה להשגה. ב. זו גם הדרך הכי גבוהה בקשר שבין יהודי להשם. קשר פשוט שלמעלה מכל הספר. כמו יהודי שלא נראה ב'ענינים' ולפתע פתאום הוא מתעורר ביום הכפורים וקא לבית הכנסת], אבל יש בה גם חסרון [שהיא מתגלית בסוף כ"ארכה" - כי ביום-יום היצר הרע מנסה להשכיח מאתנו את אהבת השם, או לגרם שהיא רק תשאר בלב אבל לא תשפיע על המעשים שלנו, כמו אותו גנב שמתפלל להשם שיעזר לו שלא יתפסו אותו... הוא מאמין בהשם, אבל עושה ההפך מרצונו].

דרך המלך

ילד/ילדה: על כך אומרת לנו התורה "כי קרוב אליך הדבר מאד" - אם אתה רוצה שזה יהיה קרוב אליך, אל תסתפק בהליכה בדרך הקצרה שבסוף היא ארכה יותר... אלא בדרך השנייה, "דרך ארכה

קפא בעורקיו.

"מהר, טול את החנקיה והשליך אותה דרך החלון אל השלג!", הוא קרא לנחמן אך אחר את המועד. הדלת נפתחה לרוחה וקצין בכיר נכנס אל הצריף, כשהוא פוסע בצעדים מהירים.

הוא נעצר ליד החנקיה.

במשך דקות ארוכות הוא בכה בחנקיה ובשלהבותיה המרצדות, כשלתע פנה לרבי אשר ושאל: "פִּיאט" (חמש).

"פִּיאט", השיב החסיד. הקצין הסתובב ויצא את הצריף.

גם נשמתו היהודית של אותו קצין, הדלוקה באור החנכה.

(סופר על-ידי החסיד ר' אשר שוונקין ע"ה)

© my creative

לזכות התמים
צבי הירש שיחי' ליפסקר לרגל יום הולדתו
כ"ח כסלו נדפס ע"י ולזכות הוריו שניאור זלמן ומלכה שיחיו ליפסקר

לזכות החייל בצבאות ה'
מנחם מענדל שיחי' ולזכות החיילת בצבאות ה'
עדינה תחי' קוזלובסקי
נדפס ע"י ולזכות הוריהם יהודה ונחמה דינה שיחיו קוזלובסקי

לשנת הצלחה וברכה בכל המצרך בגשמיות וברוחניות

להקדשת העלון לימי הולדת של ילדכם
 ניתן לפנות מראש למספר 052-3017-770

✂

גיליון 294 מקץ/חנוכה

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

✂

בסיביר, שם שהו הרחק ממשפחתם וידידיהם. רבי אשר נענש על עבודתו המחתרנית; נחמן בשל מסחר לא חקי.

ודוקא שם החל נחמן לשוב אל היהדות. התחמקות קבועה מעבודה בשבתות, אכילת פשר, נצויל כמה דקות של הפסקה עראית בעבודת הפרך כדי להתפלל. נחמן ידע היטב כי לו מפקדי המחנה יגלו את מעשיו הוא עלול להענש קשות ואולי אף לאבד את חייו, אך הוא היה נחוש להשלים את מה שהחסיר במשך שנים.

יום אחד, כשהתקרב ובא חג החנכה, ספר רבי אשר לנחמן על תכניתו הסודית:

"ראשית, אשיג פחית שמורים קטנה ככל האפשר כדי שלא תבלט. בימים שלאחר-מכן, אחסך ממנת המרגרינה היומית כדי שאוכל להשתמש בה כחומר בערה. אפרם כמה חוטים ממעילי עבור הפתילות, ובאישון ליל, לאחר שכל האסירים ירדמו ואיש לא יבחין במעשינו, נדליק את גרות החנכה".

"בשום פנים ואפן!", קרא נחמן. "חנכה הוא חג של נסים! אנו נקים את המצוה בחנכיה מהדרך, לא בפחית שמורים חלדה! את החנכיה נדליק באמצעות שמן, לא מרגרינה! ברשותי כמה רובלים, אשתמש בהם כדי לשחד את הגורמים המתאימים ולארגן חנכיה לשם ולתפארת!".

בערב חנכה נחמן לא יכול היה להסתיר את התרגשותו. מיד לאחר שקיעת החמה הוא קרא לרבי אשר והראה לו את האוצר: חנכיה של ממש שיצרה על ידי אחד מן העובדים במפעל המתכת במחנה. בכוסות סגורים היטב הוא שמר את השמן ואת הפתילות העשויות כתנה.

ההדלקה בלילה הראשון עברה ללא כל תקלות. הנאמנות ההודית בין האסירים הייתה חזקה כל-כך, שאיש לא הלשין על הפעילות הדתית המתבצעת במחנה הסובייטי. כך גם ההדלקה בלילה השני והשלישי והרביעי.

בלילה החמישי, תוך שהם עומדים ליד החנכיה ומפזמים חרישית "הנרות הללו", נשמעה אזעקה המבשרת על בדיקת פתע. האסירים קפאו במקומם באימה כשהם מביטים אל הדלת ועל החנכיה חליפות. דמו של רבי אשר

בדרכי החסידים

חנכה של 'מסירות נפש'

חנכיה מפצ'ל...

"כשהתקרב חג החנכה וישבתי בבית-הספר ברוסקיה, לא ידעתי כיצד אדליק את נר החנכה. אין גפרורים. אין שמן. אין שום דבר והמצוה הזאת גדולה עד מאוד. מה לעשות?"

ברוך השם, מצאתי חן בעיני הגויים שהיו שם וספרתי להם שבעוד כמה ימים יהיה חג החנכה ואני צריכה להדליק נרות ואין לי שום דבר. אחד מהם חשב וחשב ולבסוף הוא מצא פתרון.

הוא שאל אותי: "יש לך בצ'ל?". עניתי לו שיש לי והוא אמר: "תחתך את הבצ'ל לשנים ונעשה מהקלפה כוס".

היתה לי גם חמאה והוא הביא צמר-גפן מהחלצה שלו... אבל צריכה להדליק את זה ואין לאף אחד כאן גפרורים, אמרנו.

ושוב, אותו גוי מצא עוד הפעם פתרון: הוא לקח את הצמר-גפן שפשוף חזק על הרצפה במשך מספר דקות ואז יצא עשן, כעבר מספר דקות יצאה גם אש... וכך היה לי נר חנכה...

(תיאורו של החסיד ר' בערקה חן ע"ה, מימי מסירות הנפש ברוסקיה)

נשמה ש'נדלקה'

צמד ידידים מוזר היו רבי אשר ונחמן. בימים שגרתיים הם לא היו מתקרבים איש לרעהו: הראשון חסיד מזקן, פעיל נמרץ במחתרת החסידית של ברית המועצות. השני, יהודי אף הוא, נטש את מורשת אבותיו לטובת הקומוניזם בו האמין בכל לבו, קצין בצבא האדם מעטר בדרגות.

אך אלו לא היו ימים שגרתיים. הם הגלו למחנה עבודה

אלקינו" - לקשר ולחבור הפנימי עם השם. הוא נשאר תמיד קרוב להשם.

להאמין ולהתבונן

ילד/ילדה: את שני השלבים האלו אנחנו רואים בגלוי תורת החסידות על ידי הפעל שם טוב ואדמו"ר הזקן. בתחלה הדגיש הפעל שם טוב את האמונה הפשוטה שיש אצל כל יהודי, ולכן צריך לקרוב כל יהודי. זה הבסיס. אחר כך הגיע אדמו"ר הזקן, ולמד אותנו כיצד מתבוננים בשכלנו ומפנימים את האמונה, כך שהיא תקיף את האדם כלו ואת כל מעשיו, בחיי היום-יום. עד לביאת המשיח, בה תהיה הארץ מלאה דעה את השם, "כמים לים מכסים", בקרוב ממש.

הלקחה:

כדי לאהב באמת את השם, ננסה להבין את מלות התפלה שאנו אומרים (אפשר להתחיל מקטע אחד ליום), וללמד את תורת החסידות, שמלמדת אותנו על גדולתו של השם.

(מעובד ע"פ לקו"ש חל"ד, עמ' 173 ואילך)

ומשיח לא בא, זה לא טוב לו. הוא מחשיב את הימים האלה כמעטים ולא טובים.

ילד/ילדה: לכן הוא אומר לפרעה: אל תחשב שאם נשב בארץ גשן - המקום הכי טוב במצרים - אנחנו כבר מסדרים. לא! אנחנו נשב פה רק באפן זמני, כדי לזכך את מצרים לקראת הגאולה, על ידי למווד התורה שלנו.

התהליך הזה של הגאולה רמוז כבר אצלנו בתחלת ובשם הפרשה: 'מקץ' - רומז על 'קץ הימין' - התחלת ימי הגאולה, שתבוא בקרוב ממש.

הלקחה:

בכל יום שחולף, עלינו להתענג ולרצות שמשיח יבוא כבר. יחד עם זאת נלמד את תורת החסידות ונלמד אותה לאחרים, עד שנזכה לביאת המשיח בקרוב ממש.

(מעובד ע"פ שיחת שבת-חנוכה תשנ"ב)

וקצרה", שהיא: "בפיך ובלבבך לעשותו". זאת אומרת, שאהבת השם ואמונת השם לא ישארו רק "בלבבך", אלא יהיו גם "בפיך" וגם "לעשותו". שהם ימלאו את כל כליך.

איך עושים את זה?

לקחת על בטוח

אבא/אמא: במלה אחת (בעצם, שלוש מלים...) חב"ד - חכמה, בינה ודעת. כאשר אדם לא מסתפק באמונה בלב, אלא הוא גם משתמש בשכל שלו להתבונן בגדלתו של הקדוש ברוך הוא [כמו על ידי התבוננות ב"מה רבו מעשיך ה'" - איזו בריאה נפלאה נתן לנו השם, וכן שאר מלות התפלה בפסוקי דזמרה ובברכות קריאת שמע שמתארות את הגדלה של השם] וכך לעורר את האהבה שלנו אליו, ואז זה מחלחל גם לדבורים שלנו ולמעשים שלנו ("בפיך" ו"לעשותו").

הדרך הזאת היא אמנם יותר "ארכה" (התבוננות), אבל בסוף היא יותר "קצרה" וסלולה, כי היא מכניסה את האדם בבטחה ל"עיר

נקודה משיחה

מקץ - קץ הגלות

ילד/ילדה: אחרי שיוסף הצדיק נמפר למצרים והגיע לבית הפלא, בפרשת 'מקץ' מספר שיוסף הופך למשנה למלך מצרים, אחים שלו יורדים להביא לחם ממצרים בגלל הרעב שהיה בארץ פנען, הם פוגשים את יוסף אך לא מכירים אותו... רק בפרשה הבאה, יוסף מתגלה לאחים שלו ואומר להם: אני יוסף! העוד אבי חי? רוצו ותקראו לאבא לכאן, למצרים.

יעקב יורד למצרים ונפגש בהתרגשות עם יוסף. אחר כך מפגיש אותו יוסף עם פרעה מלך מצרים.

אבא/אמא: פרעה שואל את יעקב: בן כמה אתה? יעקב עונה: בן מאה ושלושים. אבל מיד מוסיף "מעט ורעים ימי שני חיי..."

הבה נבדק: האם מאה ושלושים שנה זה מעט או הרבה? הרי אנשים לא מאריכים בדרך כלל יותר ממאה ועשרים שנה, אז מאה ושלושים זה דווקא הרבה... אז למה יעקב אמר שזה קצת? אלא, כיון שיעקב רוצה להביא כבר את הגאולה, כל יום שעובר